

425

QVAESTIO MEDICA

QVOD LIBETARIIS MATVTINIS CONCERTATIONIBVS

AGITANDA DIE IOVIS XXX. DECEMB. M. HIERONYMO GOVLV, DOCTORE MEDICO, ET
GRÆCARVM LITERARVM PROFESSORE REGIO, MODERATORE PRVDENTISSIMO.

An sit Spiritus genitor?

ID ER ne Spiritus si quis ambigat cerebri ventriculos, cordis cisternas, erumpentis scēta vena sanguinis impetum, micantes in corpore iugiter arterias contempletur. quamuis æthereæ, leuissima, tenuissima spiritus substantia oculorum aciem effugiat, nemo tamen illum à Medicis temerè introductum sibi persuadebit: cum tam certis se prodar effectis. Tale oportebat esse mortalis & immortalis vinculum, corporis & animi copulam, primum huius in obeundis functionibus instrumentum. Non vnus est modus, vnus enim singulis partibus est ab ortu congenitus. Huic subsiditur alter, qui à principibus partibus velut succenturiatus continenter reponitur. Quanta sit vtriusque dignitas satis declarat preceptis virium lapsus, quem imago mortis corporis spiritibus subito dissipatis inuadit.

ALIDVM immortale esse à veterum sapientibus, Hippocrates tradidit. Sed calidum illud corporis humani compositionem non ingreditur. Aliud inferioris longè ordinis vitam animantibus largitur, elementare, caducum, mutabile. quod tribus constat, humore, spiritu, & calore. humori aërio & oleoso calor cum spiritu, tanquam fulcro innituntur, illum paulatim absument nulla reparabilem arte: quem alimentum in exhaustil locum quotidie suggerit, vicariam quidem, sed valde dissimilem sortem obtinet. Spiritus proprium caloris subiectum per vniuersum corpus diffunditur, eius præsentia nulla pars carere potest.

IC etiam semini communicatur, non tantum naturalis ab hepate per venas scaturiens, sed vitalis quoque à corde per arterias deriuatus, cum animali, quæ à cerebro nervuli deducunt. Ex tribus in vnum coalescentibus, virtute testium perfectus, in semine genitor spiritus emergit, duabus facultatibus Altratrice & Conformatrice instructus. quarum ministerio diuini plane operis fabricam architectatur. Nec mirum si singularum partium ideam contineat, cum infinitas illis vires à toto corpore delapsus facile secum adducat.

NDE natorum cum parentibus exprimitur similitudo, qui non tantum vultu, sed moribus quoque parentes referre solent, & quod miserum est, morbos & vitia retinent frequentius quam bonam valetudinem aut virtutes consequantur. Non parum tamen ad id confert imaginatrix. Hæc namque præpotens spiritus aërios & natura sua mobiles agitat, quibus rerum simulacra inculpit. Hi sanguini proximo sætus alimento insidentes, eandem illi figuram notamque imprimunt. Sed vitium in sanguine conceptum sætui calamitosius impertitur. Sic arthriticus arthriticum, epilepticus epilepticum, elephanticus elephanticum generat.

SEMEN à testibus elaboratum quædam velut receptacula continent & ad necessarios vsus assèruant, donec turgens copia coniunctionis appetitum procreandi causa moueat. Hoc in locum sibi conuenientem iniectum, auctum semine fœminino, spiritus genitor ad actum deducit. Pates primum spermaticas ex eo delineat, ex sanguine deinceps viscerum cogit parenchymata ab hepate exorsus. Ipatis inter fibras vacuis carnes attext. Conformationis breuissimum tempus triginta dies, longissimum quinquaginta, quod interdum fœminæ sibi postulant ob temperamentum frigidius Mares citius absoluntur, in corpus omnibus organis instructum ubi formam expetitam introduxit, voti compos conquisceit spiritus generationis opex.

Ergo Spiritus genitor.

Asserebat Lutetiæ ANTHONIVS LAQVETVS Blancensis. Anno Domini 1610.

DOMINI DOCTORES DISPVATVRI.

M. Ioannes Rioland, Profess. Regius.
M. Andreas le Gros.
M. Ioannes le Mercier.

M. Michael Toutain.
M. Gulielmus Lescailion.
M. Petrus Collier.

M. Claudius Boivin.
M. Philippus Harduinus de S. Jacques.
M. Nicolaus Marchant.